20 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
އިމްތިޔ ޒް އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން
7 އޮކްޓޫބަރު 2025
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގެ (ކޮމިޓީ ކުރ ކޮޓަރި)7
ފެށުނު ގަޑި: 10:00

އިމްތިޔާޒް އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން 7 އޮކްޓޫބަރު 2025
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުގަ އްރިރު ؛ ދިއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުއްލަޠީފް މުޙައްމަދު{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
.` އައްސަލާމްޢަލައިކުމް. އިމްތިޔާޒު އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމަށް ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް
މަރުޙަބާ. މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވަނީ މިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން
މުފީދު، ބިލެތްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު އަސްލަމް، ކިނބިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ
އަޝްރަޤް، މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝަމީޒް، ހިތަދޫ މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު
އަޒާން މަރުޒޫޤު، މާވަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝާކިރު އަދި ދިއްދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޅުގަނޑު
ޢަބްދުއްލަޠީފް މުޙައްމަދު. މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެ ކަމެއް އެބަ އޮތް. އަޅުގަނޑުމެންގެ
ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައި އޮތް ދެ މައްސަލައެއް ދިރާސާކޮށް ގޮތެއް ނިންމުން. ތިޔަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު
ކުޑައިރުކޮޅެއް ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި އޮތް މައްސަލަ ސްކްރީންގައި އަޅުވައިދެއްވާނެ ވާހަކަ
ދަންނަވަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. މިހާރު ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް
މިހާރު ލިބިފައި އޮތް ސިޓީ އަޅުގަނޑުމެން ސްކްރީނުގައި މި އަޅުވައިލީ.
އިދާރީ މޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އިމްތިޔާޒު ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައި އޮތް ސިޓީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަދޭނަން. އިމްތިޔާޒު ކޮމިޓީއަށް އެޑްރެސްކޮށް 15
ސެޕްޓެންބަރު 2025 ގައި މޯލްޑިވްސް މީޑިއާ އެންޑް ބްރޯޑްކާސްޓިންގ ރެގި އުލޭޝަންގެ ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް
ބޭއްވުނު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މިނިވަން މުއައްސަސާ ތަކުގެ ކޮމިޓީ ގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ 35 ވަނަ
ބައްދަލުވުމުގައި ކޮމިޓީކުރާ ކޮޓަރީގައި (5 ވަނަ ފަންގިފިލާ، ކޮމިޓީ ރޫމް 5 ގައި) ބެހެއްޓިފައި ހުރި އެއް
މައިކްރޮފޯނަށާއި ދެ މައިކްރޮފޯނު ބޭސްއަށް ގެއްލުންދީފައިވާތީ، މައިކްރޮފޯން ބަދަލުކުރަންޖެހޭވަރަށް ހަލާކުވެފައިވާ
ކަމަށް މަޖިލީހުގެ އިދާރާގެ ޓެކްނިކަލް މުވައްޒަފުން ވަނީ މަޢުލޫމާތުދެއްވާފައެވެ. ވީމާ، މި މައްސަލައާ މެދު
ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތަކާ މެދު މަޖިލީހުން އިމްތިޔާޒު އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ ލަފައެއް މަޖިލީހުގެ ރައީސް ބޭނުންފުޅުވެއެވެ.
އަދި އެ މައިކްރޮފޯން ބަދަލުކުރުމަށް ހިނގާނެ ޚަރަދުގެ ތަފުސީލު ލިބިމުން އެ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކުރާނެ ވާހަކަ
ދަންނަވައި، މި ހާދިސާއާ ގުޅޭ ބައެއް ފޮޓޯ މި ސިޓީއާ އެކު ފޮނުވީމެވެ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
1

އިމްތިޔާޒް އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން 7 އޮކްޓޫބަރު 2025
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. ވަރަށް ބޮޑަށް ހުރިހާ ބޭފުޅުންނަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ މިހާރު ދެންމެ
އިވިގެން އެ ދިޔައީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކޮމިޓީއަށް ލިބިފައި އޮތް ސިޓީ. އަދި ސިޓީއާ އެއްކޮށް
މި ސިޓީގައި ހުރި ފޮޓޯތައް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހިރީ ލިބިފަ. ދެން ތި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް
ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދަވާނަން. ދެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ފުރުޞަތަށް
އެދިވަޑައިގަންނަވަ އިފިނަމަ އެ ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. އަޅުގަނޑު އެ ފުރުޞަތު އާންމުކޮށް ހުޅުވައިލީ. މާވަށު ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޝާކިރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.
މާވަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ނޫސްތަކުން ފެނުނު މީގެ ބަދަލު ގޮތުގައި މިހާރު ފައިސާ މި ތަނުން
ކޮންމެވެސް ބޭފުޅެއް ދައްކައި މި މައްސަލަ ނިމިފައިވާ ކަމަށް. އެހެންވީމާ، މިހާރު ކޮންކަމެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން މި
ބަލަނީ މީގައި؟
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު އިތުރަށް މަޢުލޫމާތު ސާފުކޮށްލާފައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް
އަރުވާނަން. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝަމީޒަށް.
މަޑަވެލި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝަމީޒް ވާހަކަދެއްކެވުން
މި ފާހަގަވެގެން މި ދިޔަ މައްސަލައާ ގުޅިގެން މިތަނަށް އައިސް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސްގެ މުދާތަކަށް ގެއްލުން
ލިބުނު، އާދެ! މިކަމުގައި ބައިވެރިވެފައި މި އޮތީ އެމް.ޑީ.ޕީގެ ދެ މެންބަރަކާއި ޕީ.އެން.ސީގެ މެންބަރެއް.
އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ ގަސްދުގައި ހަލާކުކުރެވުނީތޯ ނޫންތޯ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ޖެހޭ ބަލައިލަން.
އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން ހުށަހެޅުމެއް. އެއީ ކުޑަ ކޮމިޓީއެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީން ނަގައި އެ
ކޮމިޓީން މިކަން ދިރާސާކުރުމަށްފަހު، އަޅުގަނޑުމެން އެ ކޮމިޓީގައި މި ކަމަށް ގޮތެއް ނިންމުމަށް އަޅު ގަނޑު
ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
2

އިމްތިޔާޒް އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން 7 އޮކްޓޫބަރު 2025
މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އާދަމް ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! މަޑަވެލި ދާއިރާގެ ދެންމެ ހުށަހެޅި، މަޑަވެލި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު
ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު.
މާވަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޝާކިރު ވާހަކަދެއްކެ ވުން:
އަޅުގަނޑު ރިކޯޑަށް ޓަކައި ހަމަ ދެން ތި ކޮމިޓީތައް އެކުލަވައިލާއިރު ދެން އަޅުގަނޑު މި އިންނަނީ އެންމެ
ރެޕްރެޒެންޓޭޝަނެއް، ވާހަކައަކީ އެންމެ މީހެއް. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވަރަށް އެދެން މުގައްރިރު ކައިރީގައި،
މިހާރު ކޮމްޕޮޒިޝަނެއް އެކުލެވޭއިރު މިހާރު ތިން މީހުން ރަނގަޅު ކަންނޭނގެ. ދެން މާބޮޑު ކޮމިޓީއެއް ހަދައިގެން
މިކަން ކުރާކަށެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނުއެއް ފެނޭ. ދެން ތި ކޮޅުން ނިންމާނީ. ދެން މިއީ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް ބޭނުން
ގޮތަކަށް ނިންމޭނެ ކަންތައްތައް. ދެން މީގައި އަޅުގަނޑު މި ބުނާ މަޢުލޫމާތުތައް ނުލިބިއެއް ތިއަކަށް އެއްވެސް
އެއްޗެއް ބުނާކަށެއް ނޭނގޭ އަޅުގަނޑަކަށެއް.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ޙަސަން މުފީދު ޢަބްދުލްޤާދިރުއަށް.
ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން މުފީދު ޢަބްދުލްޤާދިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ގޮތުގައި އިނގޭތޯ އަސްލުގައި ފުރަތަމަ ސާފުކުރަންވީ
މަޖިލީހުގެ ރައީސް އެޅުއްވި ފިޔަވަޅު ސާފުކުރަން. ސާފުކުރުން އެއީ އެއް ކަމެއްގެ ގޮތުގައި. އަދި ސިޓީއަކުން
ވިޔަސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެދިވިދާނެތާ އޭތި އެގޮތަށް ބަލަން. ދެން އަނެއް ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ ކުށްކުރި
3

އިމްތިޔާޒް އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން 7 އޮކްޓޫބަރު 2025
ނޫނީ އެ ޢަމަލު ހިންގި ބޭފުޅުން ކޮމިޓީއަށް ހާ ޒިރުކޮށްލުން އެއީ ރަނގަޅު ކަމެއް. ދެން އެގޮތަށް ބަލާއިރުގައި
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މައްސަލައާ ގުޅުން ހުރި ކަންކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ކުޑަ ކޮމިޓީ، ސަބް ކޮމިޓީއެއް
އެކުލަވައިލަން އެއީ އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އެކަން މިހާރު ހުށަހަޅުއްވައިފި ކަންނޭނގޭ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރަކު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ފެންނަ ގޮތުގައި މިކަމާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގޮތެއް ނިންމޭނީ ބަލާފައި
ނޫނީ މި މަޢުލޫމާތު ރަނގަޅަށް ސާފުކޮށްފަ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމައެކަނި ފައިލްގެ، ފައިލުން އެބަ ފެނޭ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު މިކަން ހިނގާދިޔަ ގޮތް ވަރަށް ރީއްޗަށް. ދެން ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް މި މަޖިލިސް
މެންބަރުންގެ ތެރޭގައި މި ޚިޔާލު ތަފާތުވުމެއްގެ ތެރޭގައި މަދުން ނަމަވެސް މި ކަހަލަ ކަންތައް ހިނގާފައި އެބަ ހުރި
މާޒީގައި ވެސް. އެގޮތަށް ބަލާއިރު އަޅުގަނޑު ހަނދާނަށް އެބަ އާދޭ 18 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ވެސް
އަޅުގަނޑުމެން މިފަދަ ސުލޫކީ މައްސަލަތަކުގައި ފިޔަވަޅު އެޅުމުގެ ތެރޭގައި މަޖިލީހުގެ ދަތުރުން އެ ބޭފުޅުން ވަކި
މުއްދަތަކަށް ސަސްޕެންޑުކުރުން. މި ކަހަލަ ފިޔަވަޅުތައް ވެސް އެޅިފައި އެބަ ހުރި. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ
ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ފެންނަނީ މިކަމާ ޝާމިލުވާ ނޫނީ މި ކަމުގައި ޖާމިނުވި ހުރިހާ ބޭފުޅުން މި ކޮމިޓީއަށް ގެނެސް
އަޅުގަނޑުމެން އެ ބޭފުޅުންނާ އެކީގައި މިތާނގައި ކޮންކަމެއްތޯ ހިނގައިދިޔައީ، ކިހިނެއްވެގެންތޯ ސާފުކޮށްލުން
ބުއްދިވެރިކަމެއް ކަމަށް ފެންނާތީ ހަމަ އެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން އޮތީ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންބަރުންގެ ބައެއް
ބޭފުޅުން އެހެން ކޮމިޓީތަކުގައި ވެސް ހިމެނޭތީއާއި، އެ ކޮމިޓީތައް ވެސް ހިނގަމުންދާތީއާއި އަދި ބައެއް ބޭފުޅުން
ރަށުގައި ނެތުމާ އެއްކޮށް، ދެން މި ވަރަށް އަވަހަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކޮމިޓީގެ އިތުރު ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވާތީވެ،
މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި ހުރި މައްސަލަ އިތުރަށް ދިރާސާކުރުމަށް ޓަކައި ފުރުޞަތު ދެއްވުމުގެ ގޮތުން
އިތުރަށް ކޮމިޓީ ކުރިއަށް ނުގޮސް ނިންމައިލަން ކަމަށް. އެހެންވީމާ، އިތުރު ފުރުޞަތާއެކު މި ވާހަކަދެއްކުމަށް އަދި
ނުވަތަ މައްސަލައިގައި ހިނގައިދިޔަ ހާދިސާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިތުރަށް ދިރާސާކޮށްލަން ވެސް އަދި މިކަމާ
ބެހޭ އިތުރު މަޢުލޫމާތު ގެންނަން ވެސް ޖެހޭތީއާއެކު މިއަދު މިހިސާބުން މި ކޮމިޓީ ނިންމައިލާފައި އަޅުގަނޑުމެން
ވަރަށް އަވަހަށް ކޮމިޓީ ބާއްވާނެ ވާހަކަ މެންބަރުންގެ މަޢުލޫމާތަށް ޓަކައި ދަންނަވައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ ހުރިހާ
ބޭފުޅުން ވެސް ބައިވެރިވެ ވަޑައިގެންނެވީތީ.
____
4

އިމްތިޔާޒް އަދި ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ 8 ވަނަ ބައްދަލުވުން 7 އޮކްޓޫބަރު 2025
5